

Kebnekaiseprotokollet

Tillsammans minskar vi friluftslivets klimatutsläpp

Friluftslivet får människor att upptäcka vår fantastiska natur och bidrar till att fler vill värna vår planet. Hållbarhetsutmaningarna ser olika ut inom det organiserade friluftslivet, men klimatfrågan och framför allt transportfrågan förenar oss alla. Forskningen säger att det är resorna som i de flesta fall står för friluftslivets största klimatutsläpp. Här kan vi inom friluftslivets organisationer tillsammans skapa en positiv förändring för vår gemensamma framtid. Syftet med Kebnekaiseprotokollet är att staka ut vägen för det fortsatta arbetet med klimatsmarta resor inom friluftslivet, tydliggöra vilka konkreta åtgärder som behöver ske samt etablera ett nätverk för fortsatt erfarenhetsutbyte i dessa frågor.

1 §. Vi står för att utan en natur i balans finns inget friluftsliv

Vi erkänner den mänskliga påverkan på klimatet och förstår att klimatförändringarna kommer att förändra förutsättningarna för det svenska friluftslivet. Vi vill bidra till att uppnå Parisavtalets 1,5 graders mål genom att systematiskt minska de reserelaterade klimatutsläppen från vår verksamhet.

2 §. Vi kraftsamlar för att stärka det organiserade friluftslivets positiva inverkan

Som friluftslivets organisationer utgör vi en positiv kraft genom att erbjuda hållbara friluftslivsaktiviteter. Vi väcker kärlek till och respekt för naturen och vet att engagemanget för vår gemensamma miljö ökar när människor vistas i och bygger en relation till naturen. Tillsammans kraftsamlar vi för att stärka vår positiva inverkan och ökar kunskapen om klimatavtrycket från våra resor.

3 §. Vi genomför konkreta åtgärder för att minska friluftslivets klimatavtryck

Vi åtar oss att genomföra åtgärder för ett mer klimatsmart resande på ett systematiskt och transparent sätt. Detta innebär att:

Kebnekaiseprotokollets parter *skall*:

- Genomföra en övergripande klimatkartläggning av de resor verksamheten¹ ger upphov till för att identifiera de största utsläppen.
- Ta fram en åtgärdsplan för minskade klimatutsläpp från verksamhetens resor.
- Underlätta för mer klimatsmarta resor i verksamheten genom konkreta åtgärder.

Kebnekaiseprotokollets parter *bör*:

- Sätta upp mål för hur klimatutsläppen från verksamhetens resor ska minska.
- Följa upp målen och åtgärderna i åtgärdsplanen kontinuerligt.
- Införa ytterligare åtgärder om utsläppsmålen inte nås.

4 §. Vi samarbetar i påverkansfrågor för mer klimatsmarta resor till friluftslivet

För att klimatsmarta resor till friluftslivet ska bli en realitet i bred omfattning krävs stora systemförändringar och kollektivtrafiken behöver anpassas efter friluftslivets behov. Friluftslivets kraft inom påverkansarbetet blir både större och synligare om vi går samman i centrala frågor. Våra medlemmar, såväl barn som vuxna, har kunskaper och erfarenheter som kan bidra till utvecklingen av framtidens hållbara resande till friluftslivet. Vi identifierar frågor vi vill driva gemensamt och stöttar varandra för större genomslagskraft.

5 §. Vi bildar ett nytt nätverk för samverkan om klimatsmarta resor inom friluftslivet

Tillsammans kan vi snabbare ställa om för att minska vår klimatpåverkan. Därför etablerar vi nu ett nätverk som syftar till att utveckla arbetet med klimatsmart resande för det organiserade friluftslivet. Svenska Turistföreningen (STF) är initialt sammankallande för nätverket och erbjuder en plattform för fortsatt erfarenhetsutbyte och förstärkt kunskapssamarbete. Nätverket syftar även till att följa upp och utveckla arbetet under paragraferna 3 och 4 ovan. Samtliga medverkande organisationer bidrar utifrån sina förutsättningar.

6 §. Vi understryker att klimatsmart resande också ger vinster för den sociala hållbarheten

Välfungerande kollektivtrafik, samåkning, cykel och gång är exempel på klimatsmarta sätt att transportera sig som sänker trösklarna för grupper som saknar tillgång till eget motoriserat transportmedel för att komma ut i naturen. Att klimatsmarta transportmedel tillgängliggörs oavsett ålder eller sociala och ekonomiska förutsättningar bidrar till en ökad jämlikhet. En social hållbarhet som också bidrar till ökad folkhälsa och livsglädje. Genom att väga in social hållbarhet när vi arbetar med klimatsmart resande ger vi fler människor tillgång till friluftsliv på ett hållbart sätt.

7 §. Vi krokar arm och delar erfarenheter för att inspirera fler i klimatarbetet

De stora friluftslivets organisationerna har ett större ansvar i att minska sitt klimatavtryck, men för att lyckas i arbetet med att minska klimatutsläppen från resor behöver många friluftslivets organisationer, stora som små, arbeta tillsammans. Vi stöttar varandra och delar med oss av kunskap och erfarenheter för att möjliggöra en snabbare klimatombildning av friluftslivet. Vi uppmuntrar och stöttar både våra medlemmar och en bred allmänhet i att välja klimatsmarta transportmedel, tillsammans är vi många som kan göra skillnad!

Kebnekaise/Giebmeqáise den 12 september 2023

Vi undertecknar i egenskap av riksorganisationer med ambitionen att undertecknandet längre fram ska omfatta hela verksamheten.

Maria Ros Hjelm, generalsekreterare/VD
Svenska Turistföreningen

Anna-Karin Henning, generalsekreterare
Scouterna

Dag Johansson, generalsekreterare
Svenska Kanotförbundet

Hugo Røjgård, projektledare stigcykling & turism
Cykelfrämjandet

Karin Lexén, generalsekreterare
Naturskyddsföreningen

Maria Krafft Helgesson, ordförande
Orienteringsförbundet

Ulf von Sydow, fjällmiljöansvarig
Svenska Fjällklubben

I enlighet med Svenskt Friluftslivs hållbarhetspolicy stöder vi undertecknande medlemsorganisationers arbete med att uppfylla protokollet².

Josefin Åhrman, generalsekreterare
Svenskt Friluftsliv

¹ Inkluderar ideella, deltagare, anställda och förtroendevalda.

² Stödet innebär ej något löfte om finansiella bidrag till detta arbete.